10 mites

sobre la tria educativa,
l'abandonament escolar
i la mentoria

mentora
aquí seguim estudiant

equitat·org
educació · recerca · acció

1

“Si tu vols, pots”

Aquest relat meritocràtic ignora que no tothom parteix de les mateixes condicions de sortida: les decisions educatives estan condicionades per desigualtats d’origen, socioeconòmiques, manca d’informació, d’orientació i d’oportunitats.

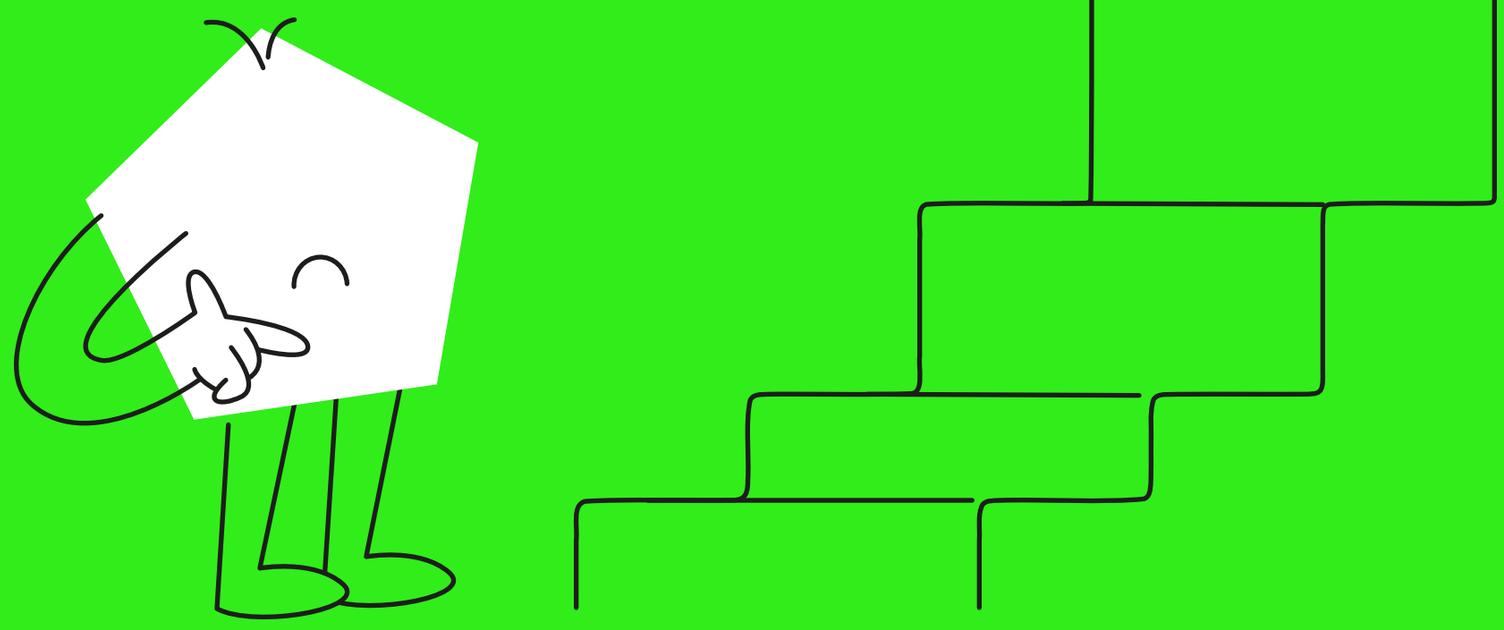

2

“Els resultats acadèmics només depenen de l’esforç i de la intel·ligència”

Aquesta visió invisibilitza el pes de les condicions materials, l’estat emocional, el suport familiar i els entorns d’aprenentatge. L’èxit escolar no és només una qüestió de capacitat individual: està profundament influït per les oportunitats i desigualtats de partida.

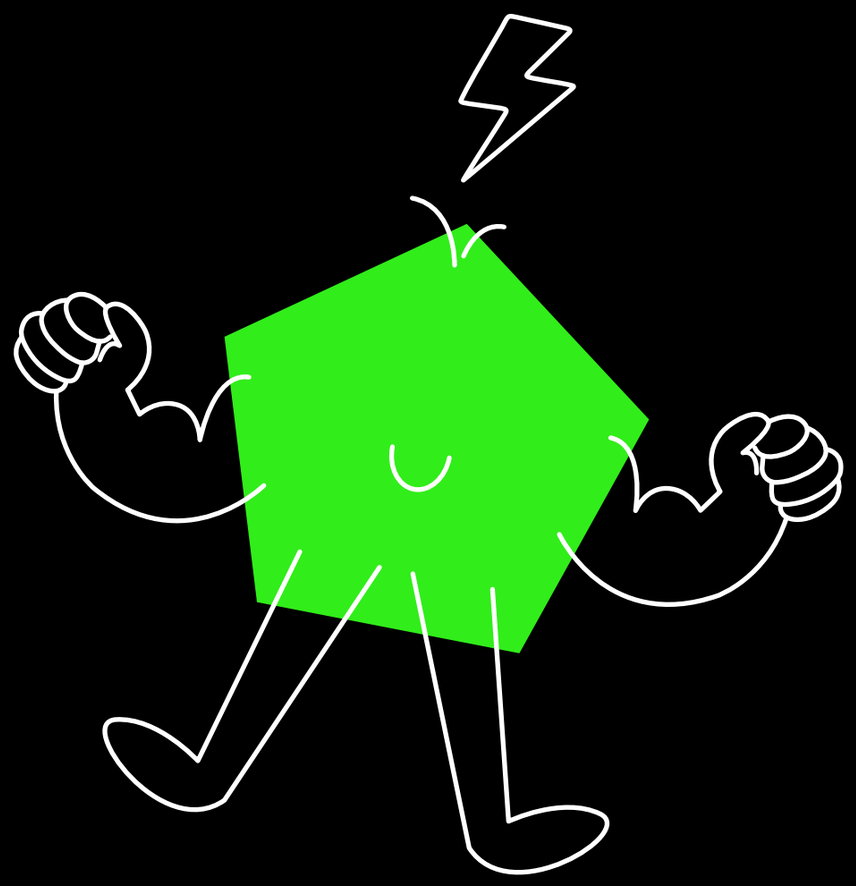

3

“Triar bé i a temps depèn només de tu”

Aquests missatges generen angoixa i pressió innecessària, i equivocar-se forma part del procés d’aprendre. Els itineraris poden ser flexibles i les decisions reversibles. El més important és acompanyar per explorar camins amb sentit, amb suport i referents que ajudin a construir un projecte personal.

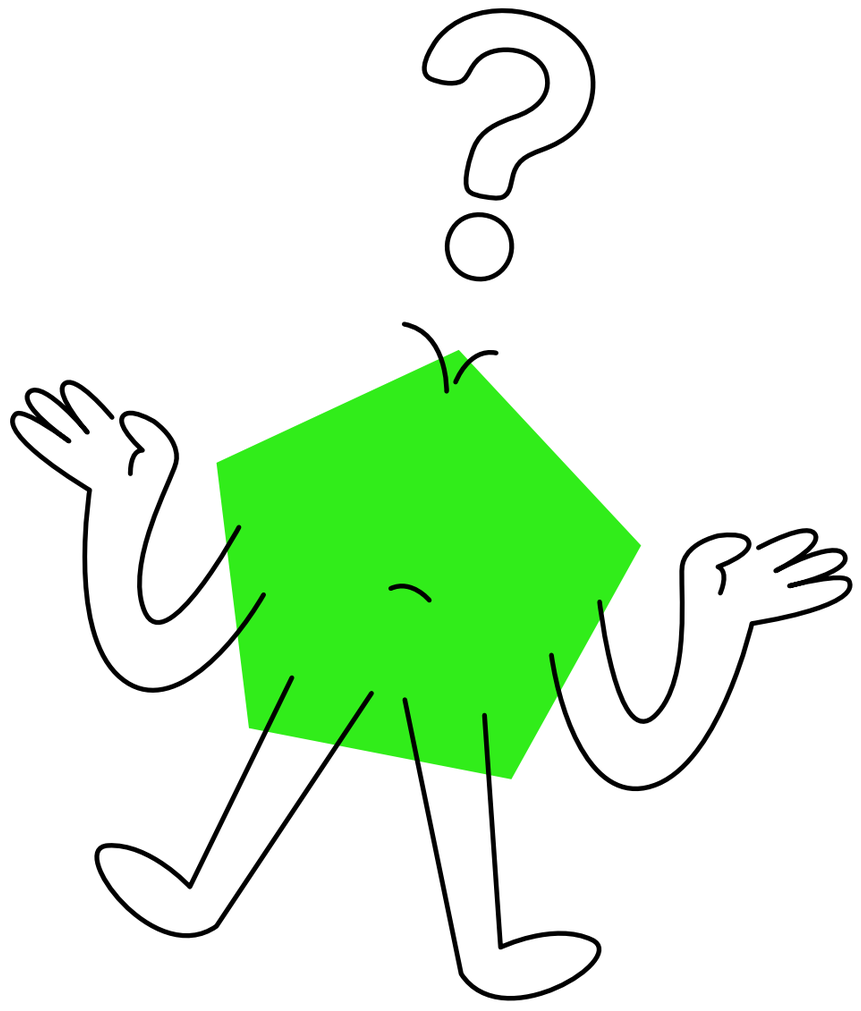

4

“Amb el suport de la família ja n’hi ha prou”

Moltes famílies fan tot el que poden, però sovint no tenen les eines, el temps o la informació necessària per orientar en moments clau com la tria d’itineraris, amb moltíssimes opcions i condicionants. A més, massa joves decideixen sense orientació, referents ni informació clara. Les condicions desiguals d’accés fan que la tria no sigui igual per a tothom.

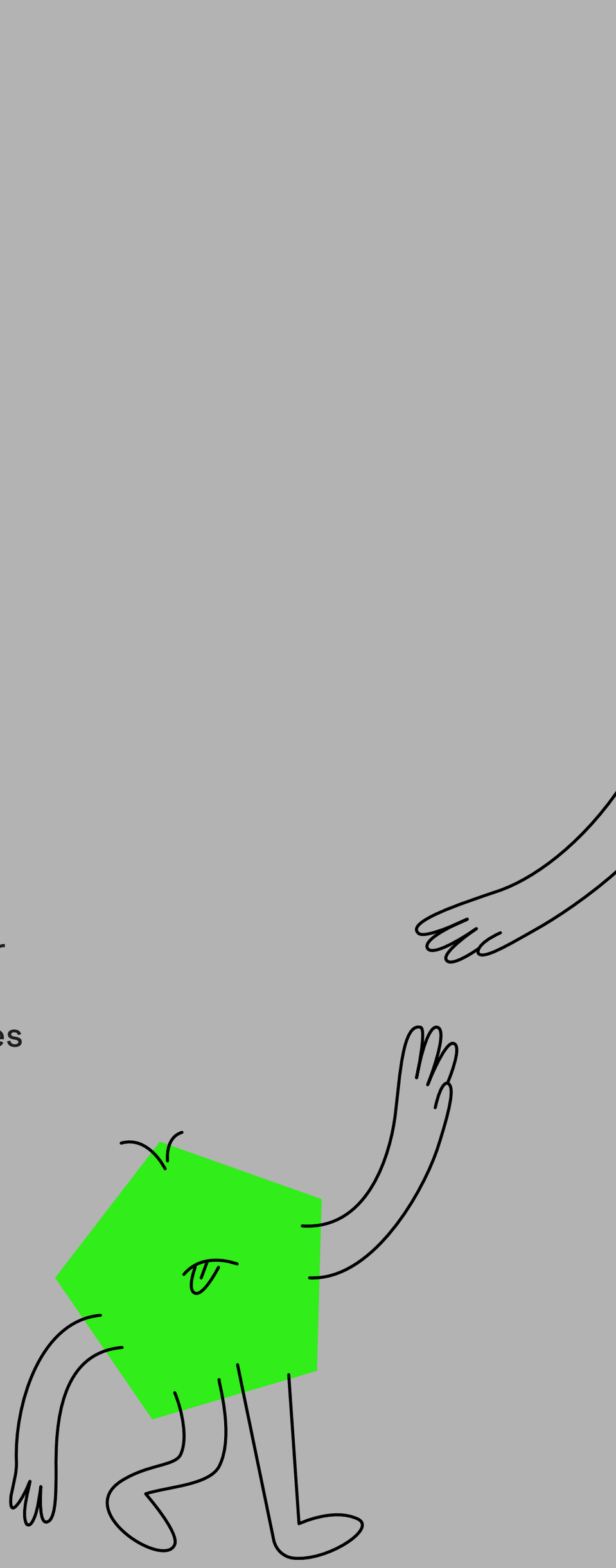

5

“L’abandonament escolar és una qüestió de voluntat personal”

L’abandonament és el resultat de múltiples barreres acumulades: desigualtats socials, manca de motivació, desconnexió amb el currículum, absència de referents i suport personalitzat. No és una elecció lliure, sinó la conseqüència de condicions estructurals que limiten les oportunitats reals de molts i moltes adolescents. Dir que només abandona qui no vol estudiar és una simplificació que invisibilitza realitats complexes.

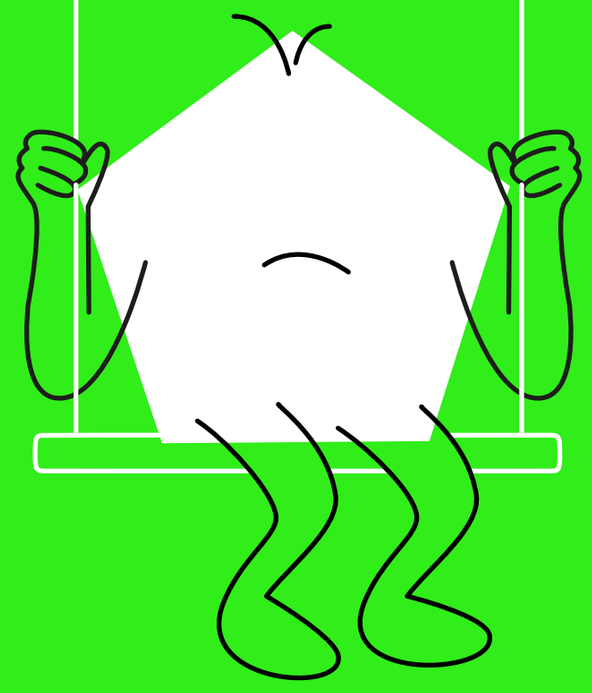

6

“La igualtat d’oportunitats ja està garantida a l’institut”

L’accés no garanteix equitat. Les desigualtats d’origen es reprodueixen dins del sistema educatiu si no hi ha suports específics i mesures compensatòries. A més, la prevenció de l’abandonament escolar no pot recaure només en l’institut: cal un enfocament comunitari que impliqui famílies, entitats, administracions i acompanyaments com la mentoria.

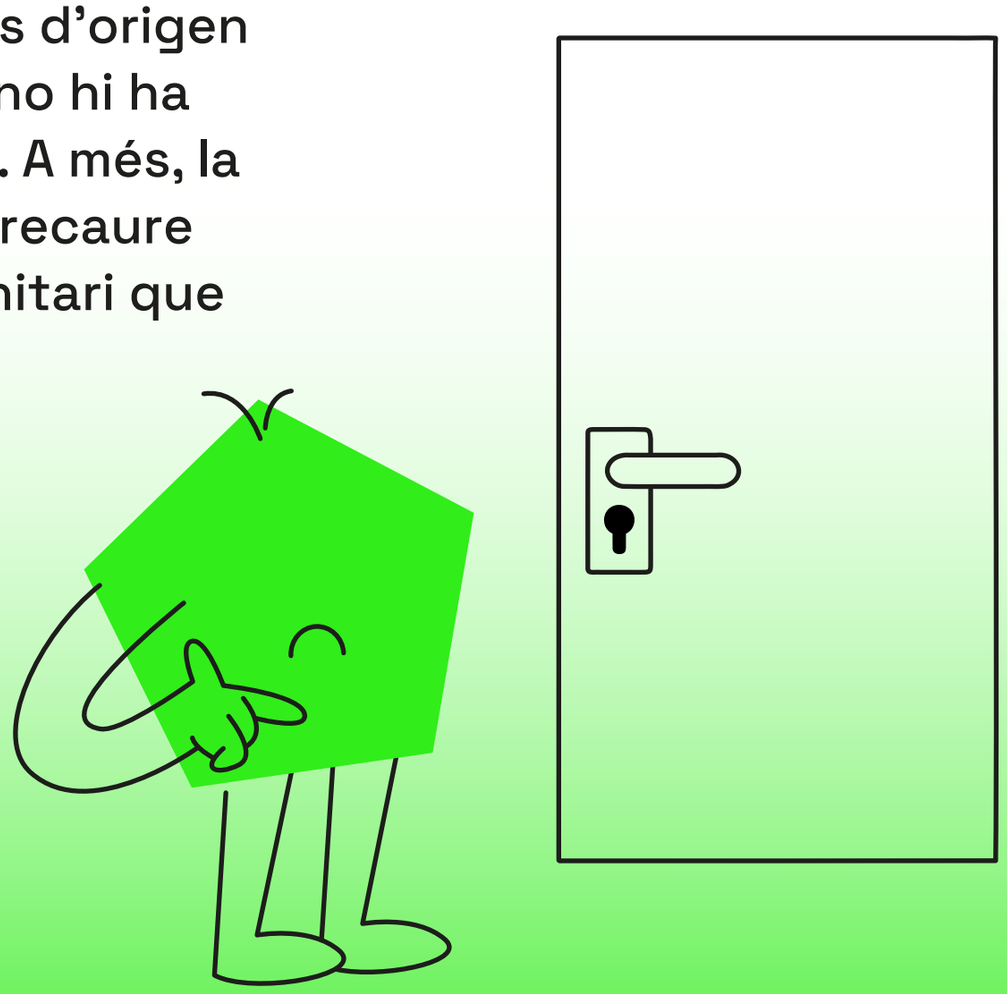

7

“La mentoria es limita al reforç escolar i el suport emocional”

És molt més: la mentoria amplia horitzons, ajuda a construir un projecte de futur i reforça l’autonomia i la confiança dels i les adolescents. També connecta amb recursos del territori, amplia la xarxa de referents i obre portes a noves oportunitats. L’impacte de la mentoria no es limita a l’àmbit escolar: transforma les trajectòries vitals des de la proximitat i el vincle.

8

“La mentoria és per a alumnes amb dificultats greus”

La mentoria pot ser un recurs valuós per a qualsevol adolescent que vulgui un suport per orientar-se millor en el seu itinerari educatiu i personal. No es tracta només d’atendre situacions de risc, sinó d’oferir oportunitats d’acompanyament i creixement a joves per ampliar horitzons, reforçar la confiança i la motivació i facilitar la presa de decisions.

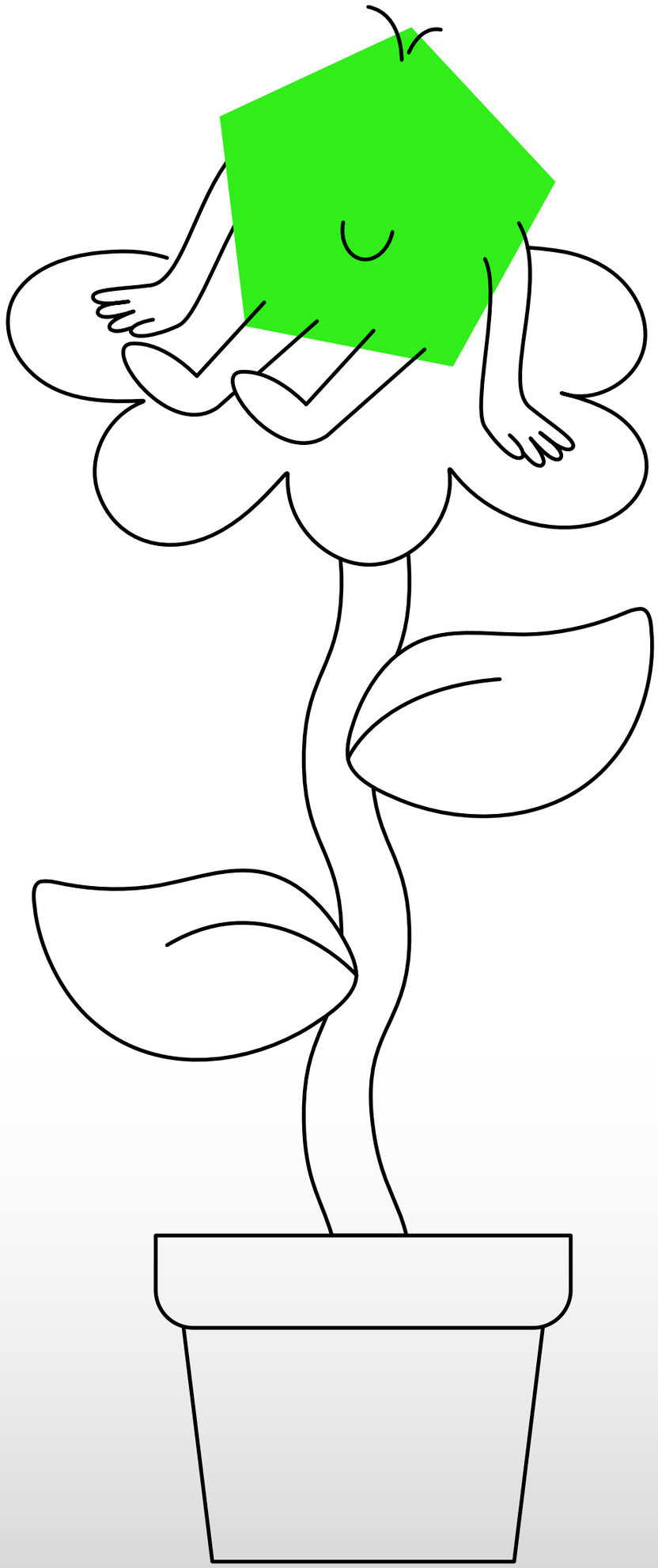

9

“La mentoria és una acció individual que no té impacte real”

Tot i basar-se en el vincle 1 a 1, la mentoria activa una xarxa comunitària: administracions, instituts, famílies, entitats i voluntaris compromeses amb l’equitat educativa. Quan s’implementa amb qualitat i intencionalitat, la mentoria pot tenir un impacte transformador: reforça l’autonomia i el benestar, augmenta expectatives i autoconfiança, reforça competències i connecta amb altres recursos.

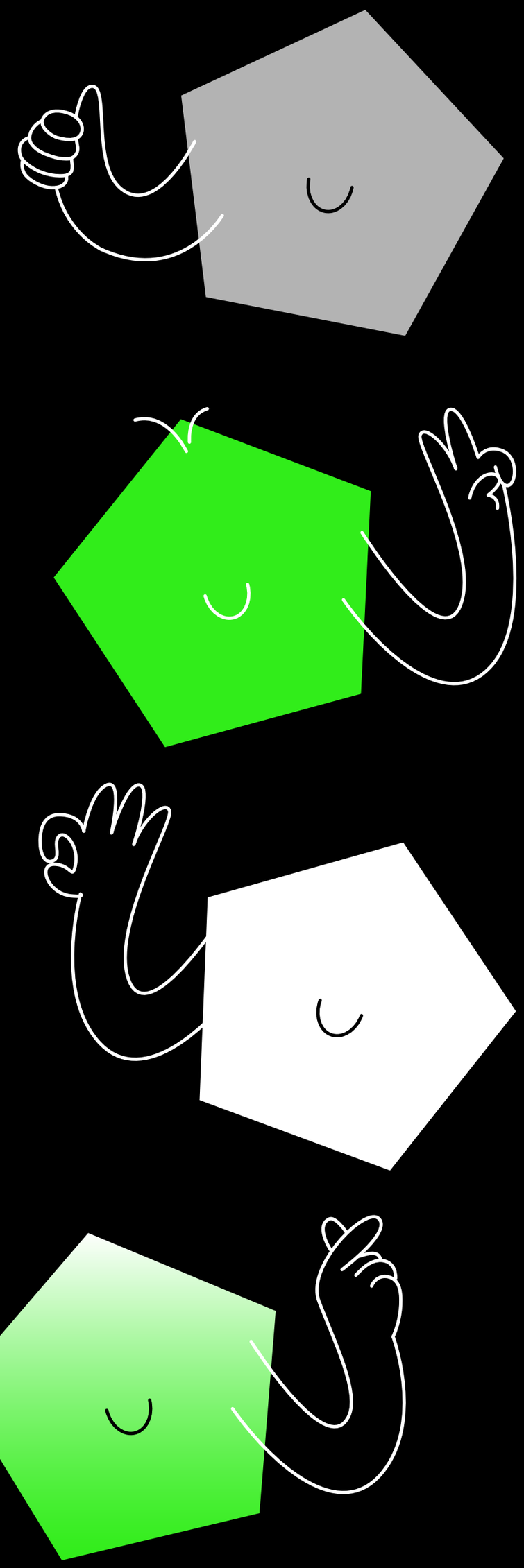

10

“Les voluntàries mentores substitueixen a professionals”

Els mentors i mentores no substitueixen ningú. Fan una tasca complementària i única: acompanyar des de la confiança, la implicació comunitària i com a referents positius fora de l’àmbit institucional. La mentoria no reemplaça el paper de professionals de l’àmbit social, de les famílies ni del professorat, sinó que suma des d’una altra posició, més propera i no jeràrquica.

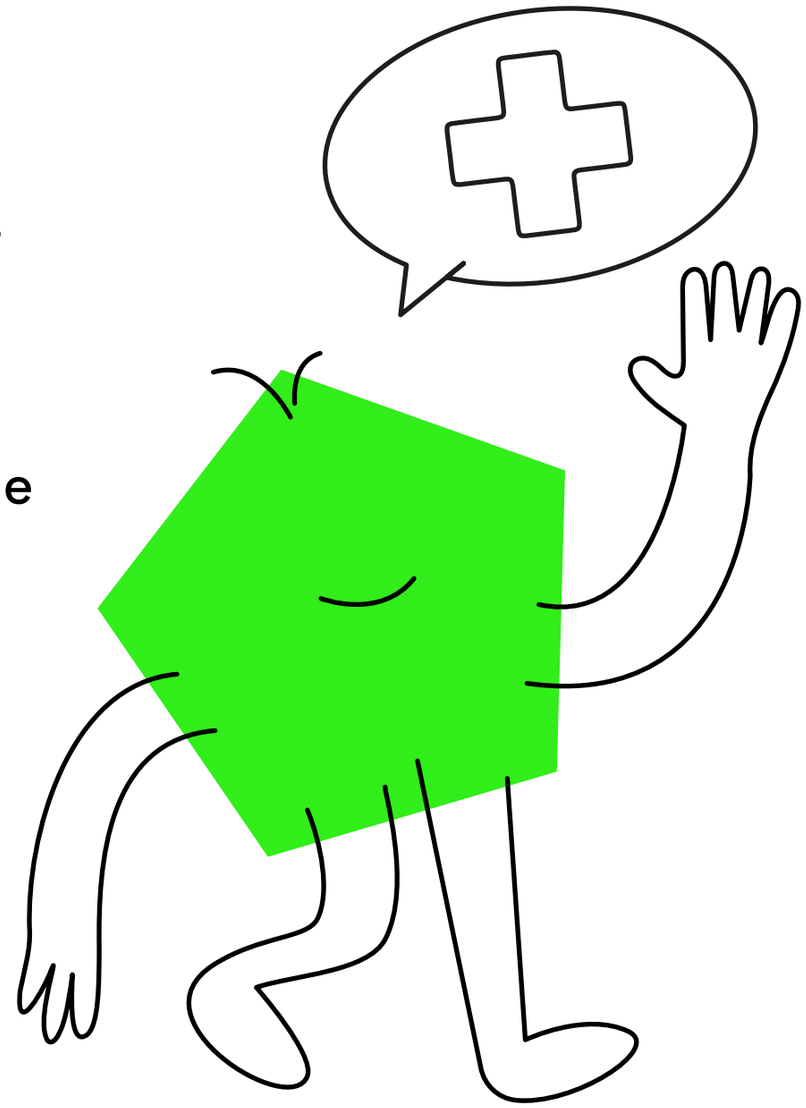

I si poguessis desmuntar més mites al teu territori?

Descobreix com impulsar Mentora a ↘

mentora.cat/impulsa-mentora

Primera edició: abril de 2025
Segona edició: octubre de 2026
© Fundació Equitat.org 2026
Girona, 34 08010 Barcelona
fundació@equitat.org
equitat.org

Edició: Fundació Equitat.org
Disseny: Funky Peanut

Creiem que el coneixement s'ha de compartir.
Per això fem servir una llicència Creative Commons Reconeixement 4.0 Internacional (CC BY 4.0), llevat que en algun material indiquem el contrari. Us animem a copiar, redistribuir, remesclar o transformar i crear els continguts propis d'aquesta publicació, per a qualsevol finalitat, inclosa la comercial. Només us demanem que reconegueu l'autoria de la creació original.

mentora
aquí seguim estudiant
equitat·org
educació · recerca · acció
Generalitat de Catalunya
Departament de Drets Socials i Inclusió